

THÁI THUỢNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 192

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: Năm 2000

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời mở Cảm Ứng Thiên đoạn thứ 118, mấy đoạn tiếp theo này là tổng kết của quả báo thiện ác. Mời xem kinh văn:

Như thị đẳng tội, tư mệnh tùy kỳ khinh trọng, đoạt kỳ kỷ toán, toán tận tắc tử. Tử hữu dư trái, nãi ương cập tử tôn.

如是等罪。司命隨其輕重。奪其紀算。算盡則死。死有餘責。乃殃及子孫。

Các tội như thế, thân tư mệnh tùy theo nặng nhẹ mà giảm trừ tuổi thọ của họ, giảm hết ắt phải chết. Chết rồi mà chưa hết tội thì sẽ gây hại đến con cháu.

Chúng ta chia nhỏ những câu này ra làm hai đoạn, đoạn phía trước là “tội báo” chính mình, đoạn phía sau là “dư ương” riêng biệt, là hai câu sau cùng. “*Các tội như thế*”, đây là tổng kết phần văn phía trên mà chúng tôi đã dùng rất nhiều thời gian để giảng nói, đây là tạo ác, tạo tác đủ loại ác nghiệp. Những gì trong Cảm Ứng Thiên nói, hầu như đều là trong đời sống hằng ngày của chúng ta, không hay không biết tạo ra những tội nghiệp này. Vì sao lại tạo? Ở phía trước chúng ta cũng đã nghiên cứu thảo luận qua, tổng kết nguyên nhân không ngoài hai loại: một là tập khí từ vô thủy kiếp đến nay, là tập khí xấu. Trong kinh luận, Phật nói cho chúng ta biết, thí dụ mọi người thường đọc Bách Pháp Minh Môn Luận, đây là tài liệu thuộc về Phật học thường thức của Phật giáo chúng ta, bất luận là học tông nào, phái nào thì đều phải học tập theo. Trong cuốn sách nhỏ này, Phật nói với chúng ta: trong 8 thức, 51 tâm sở pháp của hết thảy chúng sanh thì ác tâm sở có 26 cái, tâm thiện sở có 11 cái. Bạn xem tỷ lệ này không chỉ vượt hơn một nửa. Hơn nữa sức mạnh của thiện tâm sở lại yếu ớt, còn sức mạnh của ác tâm sở rất mạnh, đây là chúng ta thường gọi là thói quen xấu. Trong nhà Phật nói ác tâm sở gồm 6 cái phiền não căn bản và 20 cái phiền não kèm theo, không hay không biết chúng liền khởi hiện hành, cho nên con người dễ tạo ác là có đạo lý.

Từ trên ngoại duyên mà nói, đặc biệt là xã hội ngày nay, ác duyên nhiều, thiện duyên ít, sáu căn của chúng ta tiếp xúc với cảnh giới có thể nói là không có

cái nào không khiến cho chúng ta tạo ác. Cho nên bên trong có tập khí phiền não nghiêm trọng, bên ngoài có sự cảm dỗ, lôi kéo của ác duyên, vậy họ làm sao không tạo tội nghiệp cho được? Khi tạo tội nghiệp thì không biết, đến lúc quả báo hiện tiền thì kinh sợ, lúc này sợ hãi cũng không kịp nữa rồi. Cho nên, chúng ta là những người trong số người cực kỳ ít, vô cùng may mắn có thể đọc được những lời giáo huấn này của Phật, sau khi đọc rồi thì nên sanh khởi cảnh giác cao độ, biết được sự đáng sợ của việc này, hậu quả không thể tượng tượng được. Con người có tâm kinh sợ thì tự nhiên họ sẽ không dám tạo nghiệp, nghĩ đến sự đáng sợ của quả báo thì không dám tạo tác. Niệm niệm có tâm sợ hãi thì mới có thể phòng ngừa việc tạo tội, niệm niệm có thể nghĩ đến Phật Bồ-tát, bậc thánh hiền dạy bảo chúng ta phải siêng tu thập thiện nghiệp, chúng ta mong muốn được quả thiện thì nhất định phải đoạn ác tu thiện. Tâm ác, ý niệm ác, hành vi ác mà mong cầu quả thiện thì làm gì có đạo lý này? Quyển sách này chúng ta sắp đọc hết rồi, đến chỗ này là tổng kết, không phải là làm tổng kết trên sách, mà chúng ta phải nghiêm túc phản tỉnh, làm tổng kết từ trong khởi tâm động niệm và lời nói việc làm. Sau đó mới thật sự hiểu rằng không thể không tu thiện, không thể không đoạn ác, vậy thì đời này của chúng ta vẫn có thể cứu. Nếu như tiếp tục mê hoặc điên đảo như trước đây, tùy thuận vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của bản thân thì quả báo nói ở phía trước nhất định không thể tránh khỏi.

Trong kinh văn nói “các tội như thế”, đây là tổng kết “tạo ác” của cả đoạn lớn, cũng là giáo huấn quan trọng nhất trong Cảm Ứng Thiên. “*Thần tư mệnh tùy theo nặng nhẹ*”, “thần tư mệnh” là nói về quỷ thần, người ngày nay không tin tưởng nữa. Sự việc này không phải là nói không tin thì không có, tin thì có, không tin thì không có, nếu vậy thì sự việc này dễ giải quyết rồi, chúng ta không tin thì không có. Không tin nhưng vẫn có, họ thật sự tồn tại. Quỷ thần tư mệnh rất nhiều, Dục giới có thiên thần, Đạo giáo gọi là Ngọc Hoàng đại đế, trong Phật pháp gọi là Đạo-lợi thiên chủ. Ngọc Hoàng đại đế thì Phật giáo gọi là Đạo-lợi thiên chủ, thông thường các tôn giáo khác gọi là thượng đế, đây là thần tư mệnh lớn, kế tiếp, lại kế tiếp nữa, còn có rất nhiều thiên thần, lại còn có cả quỷ thần. Sáu căn của chúng ta tiếp xúc không được, nhưng mà họ nhìn thấy chúng ta rất rõ ràng, cho nên có câu “ngẩng đầu ba thước có thần minh”, câu nói này là thật, không phải giả. Gần với chúng ta nhất là thần Tam Thi, phía trước chúng tôi đã nói qua, đã giới thiệu qua, trong kinh Phật nói cho chúng ta biết có hai vị thần thường xuyên ở cùng với chúng ta, một phút một giây cũng không rời xa, một vị là Đồng Sanh, một vị là Đồng Danh. Khởi tâm động niệm, lời nói việc làm của chúng ta họ đều

nhìn thấy, họ đều ghi chép, đều làm báo cáo. Chúng ta làm thiện, làm ác thì họ làm chứng, nhất định đừng cho rằng chúng ta khởi tâm động niệm không có người biết, cách nghĩ này sai rồi.

Con người có vận mệnh, cho nên khi xem tướng đoán mệnh, người chân thật cao minh sẽ đoán rất chuẩn. Quý vị đọc Liễu Phàm Tứ Huấn, bạn xem Không tiên sinh đoán cho Viên Liễu Phàm vô cùng chuẩn xác, không phải đối với một người, mà đối với tất cả mọi người đều đoán được rất chuẩn xác. Điều này nói rõ con người có vận mệnh, vận mệnh từ đâu mà có vậy? Phải biết rằng vận mệnh là do trong đời quá khứ tạo những nghiệp thiện ác, nghiệp lực chi phối vận mệnh. Vận mệnh không phải do quỷ thần chi phối, không phải do thần tư mệnh chi phối, mà do chính mình chi phối. Bản thân có thể đoạn ác tu thiện thì vận mệnh của bạn đương nhiên tốt, nếu như bạn không chút kiêng dè, luôn thuận theo tập khí phiền não của mình, không ác nào không làm, vậy thì vận mệnh của bạn đương nhiên sẽ không tốt. Phật Bồ-tát không thể tăng giảm may mắn nào cho chúng ta, thần tư mệnh cũng không có quyền lực để tăng giảm. Giống như nhân viên tư pháp, nhân viên chấp pháp của thế gian chúng ta, không thể tùy tiện tăng thêm tội danh của một người, không được phép; cũng không được phép tùy thuận theo ý mình để thưởng phạt một người nào đó, là điều không thể. Nhất định là họ có công hiến, làm rất nhiều việc tốt đối với xã hội thì nhân viên chấp pháp chính phủ khen thưởng họ; nếu họ tạo tác nghiệp ác thì căn cứ vào nghiệp ác, hành vi việc làm để pháp luật phán xét, để trừng phạt họ. Do đây có thể biết, tuy họ là chủ quản chấp hành việc thưởng phạt nhưng họ không có quyền lực tùy tiện khen thưởng hay trừng phạt người thông thường, mà nhất định phải dựa vào việc làm của người ấy. Thần tư mệnh cũng lại như vậy.

Cho nên “tùy theo nặng nhẹ”, tùy theo tạo tác ác nghiệp nặng hay nhẹ của chúng ta “mà giảm trừ tuổi thọ của họ”, đây là nói về tuổi thọ của một người, đây là sự trừng phạt lớn. Con người hành thiện thì có thể tăng thêm tuổi thọ, gọi là “kéo dài tuổi thọ”. Làm những việc thiện nào có thể kéo dài tuổi thọ vậy? Là những hạnh thiện mà Cấm Ứng Thiên nói phía trước, việc lợi ích xã hội, lợi ích hết thảy chúng sanh, nỗ lực làm thật nhiều. Lợi ích lớn nhất là giúp chúng sanh giác ngộ, giúp chúng sanh hiểu rõ lý và sự của nhân quả, đây là đại thiện, giúp đỡ chúng sanh chuyển mê thành ngộ, con người nếu có thể làm đại thiện này thì nhất định kéo dài tuổi thọ. Trường thọ là điều mà hết thảy chúng sanh mong cầu, nếu như bản thân không tích lũy công đức thật nhiều, tuổi thọ tuy dài nhưng thân thể không mạnh khỏe thì đó là khổ báo, đó không phải là thiện, nhất định phải tuổi

thọ dài, thân thể lại khỏe mạnh, đây là phước báo. Chúng ta ở Singapore nhìn thấy cư sĩ Hứa Triết, đây là tấm gương sống động nhất cho chúng ta học Cảm Ứng Thiên. Bà mạnh khỏe sống lâu, 101 tuổi rồi mà giống như thanh niên vậy. Bà tu như thế nào? Mỗi người chúng ta đều có thể tu, nhất định không phải độc quyền của bà, chúng ta thấy tấm gương này, tỉ mỉ hỏi về đời sống, tư duy, hành trì của bà, chúng ta từ chỗ này liền có thể học tập theo, nhất định phải nỗ lực làm việc thiện. Nếu như tạo tác hết thấy bất thiện, bạn không tin tưởng nhân quả báo ứng, tội ác làm nhiều rồi thì tuổi thọ của bạn sẽ bị giảm.

Những việc này tương đối không dễ lí giải, trong sách xưa ghi chép rất nhiều, trong Cảm Ứng Thiên Vựng Biên trích dẫn nhân duyên công án cũng rất nhiều, chúng ta xem rồi có tin hay không? Sau khi tiên sinh Viên Liễu Phàm gặp được thiền sư Vân Cốc thì hiểu được đạo lý này, cho nên ông rất hết lòng nỗ lực sửa lỗi tu thiện, vận mệnh của ông đã chuyển biến, thọ mạng của ông cũng được kéo dài. Khổng tiên sinh đoán tuổi thọ của ông được 53 tuổi, ông sống đến hơn 70 tuổi mới niệm Phật vãng sanh, những sự việc như vậy, từ xưa đến nay có rất nhiều. Lần tới nếu gặp được cư sĩ Hứa Triết thì hãy hỏi bà đã từng đoán mệnh bao giờ chưa? Người đoán mệnh cho bà trước đây đoán tuổi thọ của bà là bao nhiêu? Tôi tin tưởng là tuổi thọ hiện nay của bà là do tích thiện mà được kéo dài. Khi tôi còn trẻ có rất nhiều người đoán mệnh cho tôi, nói tôi không sống qua 45 tuổi, 45 tuổi nhất định sẽ chết, tôi rất tin tưởng, tôi không may mắn hoài nghi. Tôi học Phật không cầu trường thọ, hiện tại có thể sống được đến độ tuổi này, đây cũng là kéo dài tuổi thọ. Thế nên, làm việc ác thì “*giảm hết ắt phải chết*”, cho nên tạo ác tổn thọ ắt phải chết. Những câu này là nói tội báo, đây chính là nói cho chúng ta về tội báo, chính là mấy câu này.

Hai câu tiếp theo là “*đur ương*”, “*chết rồi mà chưa hết tội thì sẽ gây hại đến con cháu*”. Con cháu của họ bất hạnh, thế nhưng chúng ta phải hiểu được là cha con, anh em, vợ chồng đều có duyên phận trong đời quá khứ, không phải là ngẫu nhiên. Một người tích đức, tu thiện tích đức thì tự nhiên có những người tu tích thiện nghiệp trong đời quá khứ đến đầu thai vào trong nhà bạn, thiện cảm ứng với thiện. Bạn tạo tác việc bất thiện thì nhất định có những oan gia trái chủ bất thiện đến đầu thai vào nhà bạn, làm con cháu của bạn. Do đây có thể biết, “*chết rồi mà chưa hết tội thì sẽ gây hại đến con cháu*”, con cháu cũng không phải oan uổng gánh chịu tai ương của đời trước, cũng không phải là oan uổng, nhất định có nghiệp nhân. Thế nhưng những người làm con cháu này nếu có duyên thiện, gặp được thiện tri thức chỉ bảo, họ có thể tiếp nhận, họ có thể tin tưởng, họ có thể

chuyển ác thành thiện thì tiền đồ của họ vẫn là tươi sáng. Do đây có thể biết, trong các công đức thì công đức thù thắng nhất chính là giáo hóa. Vào thời xưa những đế vương, thậm chí lãnh đạo của chính quyền địa phương đều xem giáo hóa là việc quan trọng nhất trong việc lãnh đạo của họ. Đó gọi là “tác chi quân, tác chi thân, tác chi sư”, dân gian chúng ta gọi là quan phụ mẫu, quan là cha mẹ của nhân dân, họ yêu thương nhân dân giống như con em, dạy nhân dân giống như dạy học trò của chính mình. Như vậy thì có công đức, sau khi chết nếu họ không niệm Phật vãng sanh thì sẽ sanh lên trời làm thần minh, tiếp nhận cúng tế của người đời sau, những câu chuyện như vậy có rất nhiều trong dân gian Trung Quốc. Nếu như là tham quan ô lại thì nhất định đọa đường ác.

Trong đoạn văn này, chú giải nói rất nhiều. Trong đoạn này có một đoạn rất dài được trích dẫn từ phần “mười tập nhân, sáu giao báo” trong kinh Lăng-nghiêm, Phật nói về điều này trong bộ kinh này vô cùng rõ ràng, cho nên quý vị đồng học tự mình có thể lấy đoạn này làm tham khảo. Xem tiếp Cảm Ứng Thiên đoạn thứ 119:

Hựu chư hoạnh thủ nhân tài giả, nãi kế kì thê tử gia khẩu dĩ đương chi, tiệm chí tử tang. Nhược bất tử tang, tắc hữu thủy hỏa đạo tặc, di vong khí vật, tật bệnh khẩu thiệt chư sự, dĩ đương vọng thủ chi trực.

又諸橫取人財者。乃計其妻子家口以當之。漸至死喪。若不死喪。則有水火盜賊。遺亡器物。疾病口舌諸事。以當妄取之值。

Lại có những kẻ ngang ngược đoạt lấy tiền tài của người khác, rồi thì vợ con và người nhà phải gánh chịu tội báo, tội ác dần chồng chất thì sẽ dẫn đến chết chóc. Vẫn chưa đến nỗi chết chóc thì sẽ gặp những chuyện như nạn nước, lửa, trộm cướp, mất mát đồ vật, bệnh tật, bị phi báng..., để trả giá cho tổng số tiền của đã chiếm đoạt.

Hai đoạn này nhắc lại quả báo của việc trộm cắp và quả báo của việc sát sanh, lại một lần nữa nêu ra hai loại tội nghiệp này. “Giết” và “trộm” là chương ngại lớn nhất đối với đức hạnh trong thế xuất thế gian, hơn nữa người thông thường rất dễ phạm phải những lỗi lầm này. Cho nên, Thái Thượng vô cùng từ bi, sau khi khuyên bảo tỉ mỉ ở phía trên rồi thì đến đoạn cuối này lại đặc biệt nhắc nhở chúng ta. Trộm là thiếu nợ, thiếu nợ thì nhất định phải trả nợ, không thể nói là thiếu nợ thì không phải trả, không có đạo lý này! Đây là điều mà chúng ta nhất định phải biết, nợ mạng phải trả mạng, nợ tiền phải trả tiền, cho nên đối với hai sự việc này, bất luận là pháp thế gian hay xuất thế gian, người tu hành, cho đến người đọc sách, người rõ lý nhất định không chịu làm. Duy chỉ có đọc sách mới

rõ lý, mới thật sự thông đạt chân tướng sự thật của nhân quả, cho nên đây là chương ngại lớn của tu hành, đoạn văn này trong chú giải tuy không dài nhưng vô cùng quan trọng. Sự việc này phía trước đã nói rất rõ ràng rồi, đã nói rõ là tùy theo sự việc mà thọ báo, đã nói rất nhiều.

Trong đoạn văn này đặc biệt nhấn mạnh ở “ngang ngược đoạt lấy”. “Ngang ngược” nghĩa là gì? Là thô bạo ngang ngược, dùng vô số thủ đoạn không chính đáng để ép bức người khác, khiến cho người khác phải giao nộp tài sản cho bạn, thế nhưng nhất định không phải là cam tâm tình nguyện, là bị ép buộc bắt buộc dĩ, đó gọi là “ngang ngược đoạt lấy tiền tài của người khác”. Đương nhiên loại người này là người có thế lực, chúng ta gọi là có uy thế, có thế lực, họ lấy tài vật rất dễ dàng, thế nhưng quả báo cũng đủ để họ nhận chịu. Trong xã hội hiện nay nơi nơi đều có thể nhìn thấy sự thật cụ thể. Đặc biệt lưu ý là bản thân chúng ta, khi chính mình có một chút quyền thế thì phải chăng cũng cậy vào quyền thế của mình để ức hiếp người khác? Đây là điều mà chúng ta đặc biệt phải lưu ý. Thường thì chính chúng ta làm rồi mà bản thân không biết, không thể phát giác, cũng không biết được tính nghiêm trọng của sự việc này, thường lơ là lướt qua nên tạo ra những tội nghiệp này. Khi tạo tội thì rất dễ dàng, phải biết rằng người bị hại không cam tâm, tuy là đời này họ không thể báo thù, đợi đời sau khi nhân duyên gặp nhau thì quả báo vẫn tự thọ, đây là danh ngôn ngàn đời.

Chúng ta phải nhớ kỹ, nhất định không thể nói đây là mê tín, hay chỉ là khuyên người làm thiện mà thôi, chẳng phải là sự thật, có cách suy nghĩ như vậy thì chúng ta sai rồi. Phải biết rằng đây là chân tướng sự thật, nhà Phật thường nói “nhân quả thông ba đời”, tỉ mỉ mà suy nghĩ, chúng ta ở trong đời này tiếp nhận sự giáo huấn của Phật Bồ-tát, miễn cưỡng có thể nói là tâm thiện, niệm thiện và hạnh thiện. Theo lý mà nói thì bất luận chúng ta làm việc gì lẽ ra không có chương ngại, ắt phải thuận buồm xuôi gió mới đúng, vì sao chương duyên của chúng ta vẫn nhiều như vậy? Đây là đạo lý gì? Không cần nói bản thân chúng ta, chúng ta từ trong kinh xem thấy Thích-ca Mâu-ni Phật, ngài đã chứng đắc quả báo Bồ-đề cứu cánh viên mãn. Ngài giáo hóa chúng sanh ở thế gian này, chân thật triệt để đã làm được vô tư vô ngã, tâm thuần thiện, hạnh thuần thiện, nhưng khi đó vẫn có rất nhiều sự đổ kỵ, chương ngại gây phiền phức. Có người phê bình ngài, có người hủy báng ngài, có người chương ngại ngài, điều này là nguyên nhân gì? Chúng tôi đã hiểu: Thế Tôn trước khi chưa thành Phật, khi là phàm phu tu hành cũng đã đắc tội với không ít người; sau khi thành Phật, oán thân trái chủ vẫn sẽ tìm đến cửa. Trong đời sống vật chất của Thế Tôn, đây là trong kinh điển ghi chép

có ba tháng phải chịu “quả báo ăn lúa ngựa”, người phúc đức viên mãn mà lại không có lương thực, đời sống đơn giản như vậy mà ngay cả thức ăn cũng không có, đó là gặp phải lúc mất mùa. Cho nên, nhà Phật thường nói: “Muốn biết nhân đời trước, xem quả nhận đời này”, những sự thọ dụng đời này của chúng ta là do nghiệp nhân đã tạo trong đời quá khứ, hiện nay quả báo hiện ra là do nghiệp nhân không tốt trong đời quá khứ nên mới gặp phải quả báo không tốt này.

Thế nhưng chúng ta lại tỉ mỉ suy nghĩ, những nhân tốt mà chúng ta tạo trong đời này, không gây oan uổng cho người nào, không có hận thù với người nào, hoàn toàn là dùng tâm thiện ý thiện xử sự đối người tiếp vật. Đây là nhân mà ta tu trong đời này, quả báo ở kiếp sau, quả báo ở đời sau, từ đời thứ ba trở về sau nữa đều gọi là đời sau. Quả báo của đời sau tốt, đời này gặp phải một số điều bất hạnh, món nợ này đã trả xong rồi, nhân quả bất thiện đó, từng món từng món xóa sổ, tương lai là tươi sáng. Lý này rất sâu, phải hiểu thấu đáo thì chúng ta mới chịu hành thiện, biết được hành thiện có lợi ích lớn đối với chính mình, quyết định không làm ác. Cả đời này hành thiện tuy chịu đủ sự khó khăn vất vả nhưng ý niệm hành thiện của chúng ta nhất định không thay đổi. Đây là điều mà nhà Phật nói là “không mê vào nhân quả”, không phải không có nhân quả, mà là không mê vào nhân quả, khi thọ báo thì rất rõ ràng, rất tường tận, không oán trời, không trách người. Ta chân thành với họ, tốt với họ, vì sao họ quay lại có ý xấu với ta? Do trong đời quá khứ đã kết oán, chúng ta nhận lấy, vui vẻ tiếp nhận, vẫn là dùng tâm chân thành chí thiện để đối đãi với họ thì những oán kết này liền hóa giải. Cho nên có câu “oan gia nên giải không nên kết”, nhất định không thể nói: người khác đối xử không tốt với ta, ta cũng đối xử không tốt với họ, vậy thì sai rồi. Thái Thượng ở chỗ này nêu ra một thí dụ, ý nghĩa của thí dụ này vô cùng sâu rộng, quả báo rất đáng sợ. Phàm là cạy vào quyền thế ức hiếp người khác, có khi là không hay không biết.

Câu tiếp theo là nói về quả báo, “*vợ con và người nhà phải gánh chịu tội báo*”, chính là [liên lụy đến] thân bằng quyến thuộc của bạn. Bạn tạo tội nghiệp vì sao lại liên lụy đến thân bằng quyến thuộc của bạn? Tài vật mà bạn đoạt được thì thân bằng quyến thuộc của bạn đều thọ dụng, không phải là một mình bạn hưởng thụ, nhất định là có thân bằng quyến thuộc của bạn thọ dụng. Thế nên từ chỗ này chúng ta nghĩ đến, chúng ta dính vào một chút tiền tài bất nghĩa thì tương lai cũng bị liên lụy, là đạo lý như vậy. Tiền tài bất nghĩa mà người khác tặng cho chúng ta, chúng ta đều không thể tiếp nhận, vì sẽ chịu quả báo liên lụy. Cho nên, nhà Phật nói bố thí thì phải dùng tịnh tài, tịnh thí, không thể nói là tôi cướp tiền,

ăn trộm tiền của người khác để tôi bố thí cúng dường, đây là bất tịnh tài, việc này sẽ chịu quả báo ác. Bạn cúng dường Phật, Phật sẽ tiếp nhận hay không? Phật mà tiếp nhận thì tương lai sẽ bị bạn làm liên lụy, nghiệp nhân quả báo thì chư Phật Như Lai cũng không thể tránh khỏi, điều này là chân lý. Không thể nói thành Phật rồi, thành Bồ-tát rồi mà nợ tiền thì không phải trả, nợ mạng cũng không phải trả, đâu có đạo lý này. Chúng ta xem thấy trong Cao Tăng Truyện, An Thế Cao là cao tăng đắc đạo, trong đời quá khứ đã từng ngộ sát hai người. Không phải là cố ý mà là ngộ sát, ngài đến Trung Quốc để trả hai lần nợ mạng, cũng bị người khác ngộ sát. Ngài rõ ràng, ngài tường tận, món nợ này không trả không được, mới biết được sự đáng sợ và nghiêm trọng của sự việc này, tiền tài bất nghĩa chúng ta không thể dùng.

Chúng tôi ngày nay xuất gia rồi, chính mình không làm sự nghiệp kinh doanh mưu lợi, hết thấy tiền tài vật dụng là do tứ chúng đồng tu cúng dường. Khi họ cúng dường thì bạn cần bình tĩnh mà quan sát rõ ràng, tiền của họ có sạch hay không, nếu không phải tịnh tài thì không thể tiếp nhận, nhằm tránh việc chúng ta bị liên lụy trong tương lai. Người ta cúng dường, đặc biệt là cúng dường số tiền nhiều thì phải hỏi họ: “Tiền của bạn từ đâu mà có?” Năm xưa quán trưởng Hàn có trí tuệ này, có một lần ở thư viện có một cư sĩ cúng dường gần 400 triệu, bà liền hỏi anh ấy: “Tiền của anh từ đâu mà có? Anh làm công việc gì? Hoàn cảnh sinh sống của gia đình anh như thế nào?” Khi vừa hỏi thăm thì thấy anh là người rất bình thường, [không giàu có], nên quán trưởng nói: “Số tiền này anh hãy cầm về, tôi không nhận của anh.” Không phải là thấy tiền thì mắt liền mở to, như vậy sao được! Mở to đó là gì? Đó là mở to cửa ngạ quỷ của tam ác đạo. Nhất định phải biết được tiền của họ từ đâu mà có, sau đó chúng ta mới cân nhắc có nên tiếp nhận sự cúng dường của họ hay không, để tránh chịu sự liên lụy, hậu họa vô cùng.

“Tội ác dần chồng chất thì sẽ dẫn đến chết chóc”, chúng ta ngày nay gọi là nhà tan người mất, ở thế gian này thời xưa có, ngày nay càng nhiều hơn. Bạn xem một số công ty kinh doanh rất lớn, lừa đảo khách hàng, dùng đủ loại thủ đoạn không chính đáng. Ngày nay, cổ phiếu chính là không chính đáng, thủ đoạn không chính đáng, không được mấy năm công ty của họ vỡ nợ, phá sản, còn người thì chịu sự chế tài của pháp luật. Sự chế tài của pháp luật là hoa báo, quả báo là đời đời kiếp kiếp phải trả nợ, hà tất phải làm việc này? Sự việc này ngày nay, người thật sự có năng lực, có cơ hội lừa đảo người khác, lừa tiền của người khác vào túi của mình, người thế gian đều nói người này có bản lĩnh lớn, người này có trí tuệ

vô cùng cao siêu, mà đâu biết được họ tạo tội nghiệp của đường ác. Người thế gian ngu si, đều có quan niệm sai lầm như thế này, bạn nói xem có đáng sợ không? Chúng ta cũng cho rằng điều này là có bản lĩnh, họ có thể lừa mà tôi thì không lừa được. Loại nghiệp nhân quả báo này, nếu như chúng ta bình lặng mà quan sát một chút thì ở ngay trước mắt chúng ta, chúng tôi đã nhìn thấy quá nhiều. Nghĩ đến Phật Bồ-tát, những giáo huấn của cổ thánh tiên hiền dạy cho chúng ta thì hoàn toàn chính xác, hoàn toàn tương ứng.

“*Vẫn chưa đến nỗi chết chóc*” thì cũng có tai nạn thường xuyên theo họ, như nạn “*nước, lửa, trộm cướp*”. Nếu như không có “nạn nước, lửa, trộm cướp”, câu tiếp theo nói là “*mất mát đồ vật*”, điều này cũng thường có. Chúng ta nhìn thấy rất nhiều gia đình giàu có, ngày nay ở những nơi có phong cảnh rất đẹp trên toàn thế giới, họ đều có tài sản ở đó, xây dựng biệt thự, đến khi họ chết rồi mà biệt thự ấy một ngày cũng chưa ghé qua, một ngày cũng chưa ở qua, điều này gọi là “mất mát đồ vật”, việc như vậy rất nhiều. Trước đây, rất nhiều năm rồi, tôi giảng kinh ở Đài Bắc, đại khái là khoảng 30 năm trước, có một vị cư sĩ đưa tôi đến núi Dương Minh, ở trong một ngôi biệt thự vô cùng sang trọng, là của ai vậy? Là của Trần Tra Mỗ, ngôi biệt thự đó quả thật rất nguy nga tráng lệ, tôi ở đó một ngày. Xây một ngôi biệt thự lớn như vậy nhưng ông không có thời gian đến ở, nên phải mượn hai người đến ở để trông nom nhà cho ông. Hai người đó có phước báo, bạn xem sống ở ngôi nhà tốt như vậy mà lại còn được tiền, là mượn họ đến ở. Còn bản thân ông, tôi nghe nói trong cuộc đời của ông chỉ ở qua ngôi biệt thự đó có một đêm, đây là tạo nghiệp! Vì sao không mang số tiền này đi làm việc tốt? Người khổ ở thế gian rất nhiều, vì sao không đi giúp đỡ người khác, đi làm công đức chân thật, sao lại làm việc ngu ngốc này? Chúng ta biết được những người này ở khắp nơi trên toàn thế giới họ đều có biệt thự, họ đều có tài sản, thở ra mà không hít vào, khi chết rồi thì một cái cũng không mang đi, đều là vì tự tự tự lợi, không suy nghĩ cho xã hội, không suy nghĩ cho chúng sanh, những việc thế này rất nhiều.

“*Bệnh tật, bị phỉ báng*”, “bị phỉ báng” là việc bị người khác phê bình chỉ trích, bị người khác hủy báng, làm nhục, sự việc như vậy quá nhiều. “*Để trả giá cho tổng số tiền của đã chiếm đoạt*”, vì sao bạn lại có những chướng ngại này? Là do bạn trong đời quá khứ cậy vào uy thế của bạn để cưỡng bức đoạt lấy tài vật của người khác, nên bạn gặp phải những quả báo này. Đoạn văn này không dài, đã hiển thị ra cho chúng ta thấy sự rộng lớn của quả báo, sự phức tạp của quả báo. Chúng ta quay đầu lại phản tỉnh chính mình, trong cuộc đời này, những cảnh ngộ

mà chúng ta gặp phải trong đời sống, gặp phải trong công việc, trong xử sự đối người tiếp vật, bạn nghĩ xem có rất nhiều điều không như ý, đây đều là do tội nghiệp tạo ra trong đời quá khứ, nên trong đời này đáng phải chịu quả báo. Nhất định không thể nói hết thấy tạo tác không có quả báo, đó là tà tri tà kiến. Chỉ có thật sự hiểu rõ chân tướng sự thật và đạo lý của nghiệp nhân quả báo thì người này mới thật sự biết hồi tâm chuyển ý, không còn khởi một niệm ác nào nữa. Vì sao vậy? Vì khởi một niệm ác chính là tìm phiền phức cho chính mình. Niệm ác còn không khởi thì đâu có ý ác? Đâu có hạnh ác? Trên đường Bồ-đề mới thuận buồm xuôi gió.

Quý vị phải biết rằng từ khi bắt đầu khai ngộ thì đời đời kiếp kiếp mới không làm ác. Nhưng sau khi thành Phật rồi vẫn phải gặp những quả báo này, là do trước khi chưa học Phật đã gây ra, là do trước khi chưa hiểu được những đạo lý này gây ra, sau khi thành Phật rồi vẫn phải chịu quả báo. Thành Phật còn không tránh khỏi thì khi hành đạo Bồ-tát có cần phải nói nữa không? Cho nên Bồ-tát ứng hóa ở thế gian, tuy là bốn tướng, bốn kiến đã phá hết nhưng nghiệp nhân quả báo trong đời quá khứ của các ngài vẫn hiện tiền. Sự hiện tiền này chính là điều mà đại sư Bách Trượng nói là “không mê vào nhân quả”, các ngài biết, các ngài sáng tỏ, các ngài biết quả báo thế này là do nghiệp nhân đời quá khứ như vậy mà ngày nay khởi hiện hành. Chúng ta là phàm phu nên không biết, không biết chân tướng sự thật nên oán trời trách người, oán trời là tội càng thêm tội, tội nghiệp này nặng thêm rồi. Con người nếu không giác ngộ, thật ra mà nói là đời sau không bằng đời trước. Vì sao vậy? Vì họ tích lũy tội nghiệp, không phải là công đức. Chỉ có người chân thật giác ngộ thì mới có thể thật sự làm được tích lũy công đức, không còn tạo nghiệp nữa, dù cho tai nạn như thế nào, sự lắng nhục ra làm sao sẽ đều cam tâm tình nguyện nhận chịu, chính là tiếp nhận quả báo, đời quá khứ ta tạo nghiệp bất thiện thì hôm nay ta chấp nhận quả báo. Nếu không phải là người chân thật giác ngộ thì họ không chịu, tâm họ bất bình, nếu bất bình thì sẽ oan oan tương báo không bao giờ dứt. Hơn nữa, oan oan tương báo rất đáng sợ, đời sau sẽ nghiêm trọng hơn đời trước, nó sẽ không giảm nhẹ, mà nó sẽ nặng thêm, cho nên vô cùng đáng sợ, đến sau cùng nhất định đọa địa ngục. Oan oan tương báo thì cả hai người đều đọa địa ngục.

Chúng ta vô cùng may mắn khi đọc được kinh Phật, hiểu rõ được đạo lý và chân tướng sự thật này, từ nay về sau nhất định phải ngăn ngừa và đoạn tuyệt sự việc này. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.